

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับดี
2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง ที่มี เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม รวมทั้งสิ้น 360 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผล

จากการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ต่อมาคือระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ตามมาด้วยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และอนุปริญญา/ปวส./ปวท. ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงนามีอาชีพเกษตรกร ตามมาด้วยอาชีพรับราชการและค้าขาย ตามลำดับ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดี 7 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.41$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความสามารถ ($\bar{X} = 4.13$) ด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 4.11$) ด้านการบริหาร ($\bar{X} = 4.08$) ด้านบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.04$) และด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.99$)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ.05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับจากจำนวนมากไปน้อย จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

4.1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ควรแต่งกายเหมาะสม สง่างาม ควบคุม อารมณ์เยือกเย็น

4.2 คุณลักษณะด้านคุณธรรม ได้แก่ ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ควร บริหารงานด้วยเมตตาธรรม ควรให้ความยุติธรรมกับผู้ได้บังคับบัญชา

4.3 คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ได้แก่ ควรเป็นที่พึ่งของประชาชนด้านกฎหมาย ได้ ควรตัดสินใจแก้ปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ควรมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง

4.4 คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ ควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นได้ มาก ควรปฏิบัติกับประชาชนทุกอาชีพอย่างเสมอภาคกัน

4.5 คุณลักษณะด้านความสามารถ ได้แก่ ควรหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ ควรมีวิธีการ บริหารงานที่ทันสมัย ควรบริหารงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้

4.6 คุณลักษณะด้านบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ควรมีการ สรรหาบุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่ ควรมีการสรรหาบุคลากรเพื่อเข้ามาทำงาน เป็นไปตามระเบียบ

4.7 คุณลักษณะด้านการบริหาร ได้แก่ ควรมีความประพฤติดี ไม่เสื่อมเสีย ควรเป็น ผู้รู้เทคนิคในการบริหารงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาม ความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัด มหาสารคาม ผู้ศึกษานำมาอภิปรายได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง มีความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับดี

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง มีความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีวิสัยทัศน์ ความคิด กว้างไกล มีความรับผิดชอบเอาใจใส่ต่อหน้าที่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้มีความสงบเสงี่ยม

รู้จักพูดจาหักทลายผู้อื่น โดยใช้คำพูดที่ไพเราะอ่อนหวาน ยิ้มแย้มแจ่มใส ยึดมั่นในจริยธรรมในการทำงาน มีความยุติธรรมในการบังคับบัญชา และสามารถกำหนดนโยบายในการบริหารงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ซึ่งผลการศึกษา สอดคล้องกับสมชอบ นิตินันท์ (2542 : 108) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชัยวัฒน์ กุลศักดิ์วิวัฒน์ (2543 : 89) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดนครพนม พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวม คือ ข้าราชการครู และผู้นำท้องถิ่น เห็นว่าสมาชิกสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดนครพนม ควรมีลักษณะต่าง ๆ โดยภาพรวมเป็นรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับบุญญาพัฒน์ อุบล (2549 : 58) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเมืองพัทยาในทัศนคติของประชาชนในเขตเมืองพัทยา ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเมืองพัทยาในทัศนะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองพัทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับไพจิต ศรีวรขาน (2542 : 76) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครพนม ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวีระ ภูระหงษ์ (2550 : 51) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีตำบลบางเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชิตารัตน์ พรหมจันทร์ดา (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน พบว่าโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสุพัฒน์ ภูนาคำ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับวีระ ภูระหงษ์ (2550 : 51) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในด้านการบริหารอยู่ในระดับ

มากที่สุด ไม่สอดคล้องกับไพจิต ศรีวรขาน (2542 : 76) ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่สอดคล้องกับชูชาติ กีฬาแปง (2539 : 31) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้นำท้องถิ่นต่อองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ของบ้านเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ข้อวิตกกังวลในเรื่องความรู้ความเข้าใจของตัวผู้นำท้องถิ่น ซึ่งรับผิดชอบโดยตรงต่อการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลตลอดจนในด้านทักษะของผู้นำท้องถิ่นดังกล่าว ทั้งในแง่การเมืองและการบริหารที่สะท้อนออกมา

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง ที่มี เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง ที่มี เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความสำคัญกับประชาชนทุกกลุ่ม กับทุกคน ในลักษณะที่เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นการพูดจาที่อ่อนน้อมถ่อมตน ความสุภาพอ่อนโยน เป็นคนท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน ดังนั้นประชาชนจึงน่าจะเข้าใจคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ปฏิบัติงานตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งต้องปฏิบัติต่อทุกคนในลักษณะที่เหมือนกัน โดยไม่แยกเพศ ระดับการศึกษาหรืออาชีพ

จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะเป็นเหตุผลที่ทำให้ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับสมชอบ นิติพจน์ (2542 : 108) ผลการเปรียบเทียบส่วนภูมิหลังด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านวิสัยทัศน์ มีทักษะไม่แตกต่าง สอดคล้องกับศรีเพ็ญ ช่วงโรสง (2540 : 56) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในทศวรรษหน้าปรากฏผล ดังนี้ ด้านลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วย บุคลิกภาพ ควรมีกิริยาจาสุภาพ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว มีสัจจะ พูดจริงทำจริง มีการวางตัวที่เหมาะสม มนุษย์สัมพันธ์การวางตัวเป็นกันเองกับประชาชน ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลทั่วไปในสังคมได้เป็นอย่างดี มีทำที่ที่เป็นมิตร สนใจและเอาใจใส่ในความ

เป็นอยู่ของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และความประพฤติควรมีการประพฤติตนเป็นที่น่าเชื่อถือ ทั้ง การกระทำและคำพูดรู้จักประมาณตน และสำรวจตนเองอยู่เสมอ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรมี ความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม รู้จักให้อภัย เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วน ตน ปฏิบัติตนตามกฎหมายบ้านเมือง ผสมผสานหลักรัฐศาสตร์ อยู่ในกรอบศีลธรรมและยึดมั่นใน พระศาสนา ด้านภูมิหลัง ควรมีอายุ 25 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป หรือ เทียบเท่า มีประสบการณ์ทางการเมืองมาก่อน มีการดำเนินชีวิตที่โปร่งใสทั้งชีวิตส่วนตัวและหน้าที่ การงานสามารถตรวจสอบได้ ด้านความรู้ความสามารถ ควรมีผลงานด้านสาธารณะ ผลงานทาง การเมืองมีการนำเอาปัญหาต่าง ๆ ไปวางแผนเป็นนโยบายในการพัฒนาประเทศได้อย่างถูกต้อง มี ความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ และมีวิจรรณญาณในการแก้ไขปัญหา ได้้อย่างถูกต้อง

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับบุชาติ ก็หาแบ่ง (2539 : 31) ผลการศึกษาพบว่า องค์การ บริหารส่วนตำบลเป็นการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ของ บ้านเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ข้อวิตกกังวลในเรื่องความรู้ความเข้าใจของตัวผู้นำท้องถิ่น ซึ่ง รับผิดชอบ โดยตรงต่อการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลตลอดจนในด้านทักษะของผู้นำ ท้องถิ่นดังกล่าว ทั้งในแง่การเมืองและการบริหารที่สะท้อนออกมา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม ความคิดเห็นของประชาชนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งต้องมีการ ปรับปรุงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในบางประเด็น ผู้ศึกษาจึง ให้ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นปากเป็นเสียงให้กับประชาชนในทุกโอกาส ควรแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย นำเคารพนับถือ ควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ควรปฏิบัติต่อบุคคลอื่น โดยยึดหลักเมตตา ธรรม ควรสามารถส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควร บริหารงานด้วยความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

ในการศึกษาคั้งนี้พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วน

ตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับดีทุกด้าน

ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น โดยการแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไป และอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลต่อการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY